

1. Методичні вказівки до написання кваліфікаційних робіт зі спеціальності 231 «Соціальна робота» (протокол № 1 від 26.08.2022 р.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	23 «Соціальна робота», 231 «Соціальна робота», «Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота» Бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 60 год. / 2 кредити		Рік навчання 4 курс
		Семестр 7, 8
		Самостійна робота 56 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю захист
Мова навчання		Українська

2. **Випускна кваліфікаційна робота (проект)** – це вид наукової роботи, який дає можливість виявити рівень наукової та фахової підготовки студента з означеного фаху. Виконання ВКР та її захист перед Державною екзаменаційною комісією (далі – ДЕК) є перевіркою підготовки фахівця до самостійної діяльності з обраного напрямку підготовки (спеціальності) (освітньої програми), його спроможності самостійно аналізувати стан проблем у певній галузі науки, розробляти необхідні пропозиції.

ВКР ОС «бакалавр» – самостійно виконана робота студента, яка свідчить про вміння автора працювати з літературою, узагальнювати й аналізувати фактичний матеріал, використовувати теоретичні знання і практичні навички, отримані під час оволодіння відповідною освітньо-професійною програмою; має елементи наукового дослідження. Тематика кваліфікаційних робіт визначається й затверджується кафедрою соціальної роботи та педагогіки вищої школи відповідно до мети, завдань, змісту ОПП «Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота». Вона повинна бути актуальною й тісно пов'язаною із розв'язанням практичних фахових завдань.

Здобувачам освіти надається право вільного вибору теми кваліфікаційної роботи з із запропонованого кафедрою соціальної роботи та педагогіки вищої школи переліку. Здобувачі освіти також можуть обґрунтовано пропонувати свої теми для написання кваліфікаційної.

Вимоги до змісту, структури та оформлення кваліфікаційних робіт передбачені Положенням про випускні кваліфікаційні роботи (проекти), яке затверджене ректором Волинського національного університету імені Лесі Українки від 11 вересня 2020 року (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_pro_vypuskni_kvalifikatsiini_roboty.pdf).

Під час написання кваліфікаційної роботи у здобувачів освіти формуються такі компетентності:

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності

ФК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК 2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

ФК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК 4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК 6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК 7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК 8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

ФК 9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

ФК 10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

ФК 11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК 12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

ФК 13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проєктів і програм.

ФК 14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

ФК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

ФК 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

ФК 19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

ФК 20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

ФК 21. Здатність організовувати та здійснювати соціально-педагогічну роботу в закладах освіти, в т.ч. впроваджувати технології соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю.

ФК 23. Здатність здійснювати соціально-правову підтримку осіб/сімей з урахуванням ключової ознаки вразливості.

ФК 24. Здатність організовувати та здійснювати профілактичну діяльність для попередження поведінкових відхилень, соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

Результати навчання

ПРН1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 2. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПРН 9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПРН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

ПРН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

ПРН 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

ПРН 16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ПРН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.

ПРН 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

ПРН 20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.

ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

ПРН 22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРН 23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

ПРН 24. Дотримуватися активного способу життя та впроваджувати його в особисту та професійну діяльність.

ПРН 25. Здатність до раціонального вибору і реалізації технологій соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в закладах освіти.

3. Орієнтовний перелік тем кваліфікаційної роботи :

1. Соціально-педагогічні засади формування гендерної культури старшокласників в умовах закладу загальної середньої освіти
2. Соціальна профілактика насильства над жінками у сім'ї
3. Соціальна профілактика домашнього насильства серед старшокласників
4. Соціальна адаптація дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування до умов центру соціально-психологічної реабілітації дітей
5. Соціальна профілактика тютюнопаління у студентської молоді
6. Соціально-педагогічна профілактика Інтернет-залежності у студентської молоді
7. Соціально-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти
8. Профілактика шкідливих звичок серед підлітків
9. Соціально-педагогічна робота з дітьми трудових мігрантів
10. Соціально-педагогічні засади формування позитивного ставлення старшокласників до усиновлення дітей-сиріт
11. Попередження агресивної поведінки підлітків
12. Профілактика вживання алкоголю дітьми та молоддю
13. Профілактика алкоголізму та наркоманії у сім'ї
14. Соціально-педагогічна робота з підлітками, схильними до суїцидальної поведінки
15. Профілактика дезадаптивної поведінки старшокласників
16. Соціальна робота з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах
17. Соціальна робота з неповними сім'ями в територіальній громаді

18. Соціальна реабілітація людей похилого віку
19. Попередження булінгу серед школярів-підлітків
20. Соціально-педагогічна робота з соціально обдарованими підлітками
21. Соціально-педагогічна профілактика булінгу в підлітковому середовищі
22. Соціально-педагогічна робота з попередження насильства над дітьми в сім'ї у закладі загальної середньої освіти
23. Формування лідерських якостей майбутніх соціальних працівників
24. Соціально-педагогічна робота з неповною сім'єю в закладі загальної середньої освіти
25. Соціально-педагогічна робота з внутрішньо переміщеними дітьми

4. Оцінювання випускних кваліфікаційних робіт

Оцінювання результатів складання державних іспитів та захисту ВКР здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та лінгвістичну оцінку:

- 90–100 балів (A) – відмінно – відмінне виконання з незначними помилками;
- 82–89 балів (B) – дуже добре – вище середніх стандартів, але з деякими помилками;
- 75–81 балів (C) – добре – в цілому змістова робота зі значними помилками;
- 67–74 балів (D) – задовільно – непослідовно викладений матеріал зі значними недоліками;
- 60–67 балів (E) – достатньо – виконання відповідає мінімальним критеріям;
- менше 60 балів (FX) – незадовільно.